

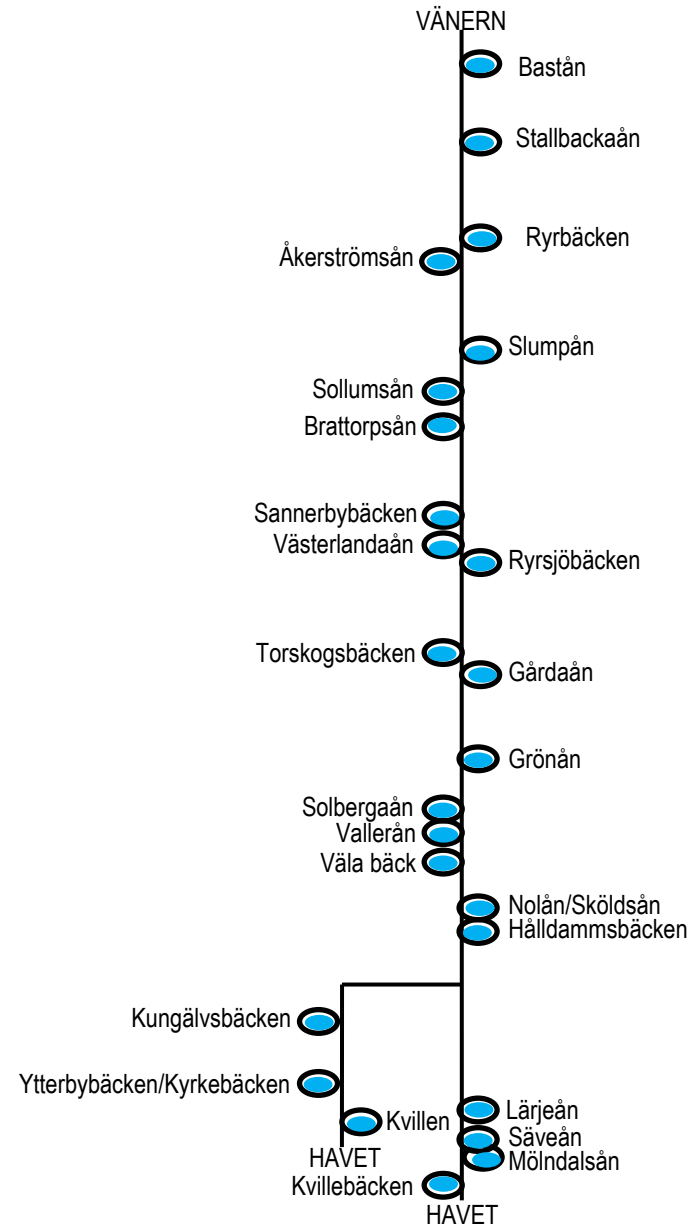
Stormusslor i biflöden till Göta älv

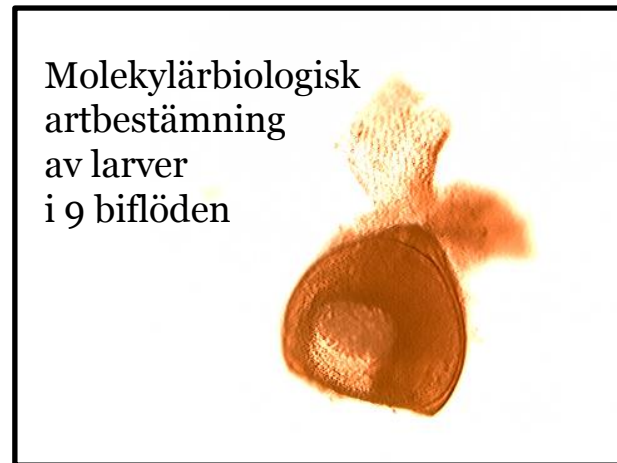
Annie Jonsson och Ann Bertilsson 2014-2015

Syfte

- Vilka av Sveriges nio stormusselararter finns i Göta älvdalens vattensystem?
- Var finns de olika musslorna i vattensystemet?
- Hur ser musselpopulationernas status ut?
- Vilka miljöproblem ser vi påverkar musslornas förekomster?
- Vad bör vi göra för att främja stormusslornas förekomster?

Metoder

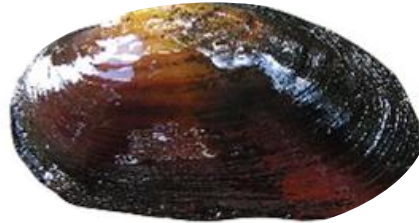

+ VISS, Miljödatatabasen och Rapporter tillgängliga på nätet

Vilka av Sveriges stormusselararter finns i Göta älvdalens vattensystem?

✓ *Allmän dammussla*

✓ *Flodpärlmussla*

✓ *Spetsig målarmussla*

✓ *Större dammussla*

✓ *Flat dammussla*

Äkta målarmussla

Vandrarmussla

Tjockskalig målarmussla

Var finns de olika musslorna i vattensystemet?

- ❑ 10 av de 25 biflödessystem
- ❑ 59 av 201 lokaler
- ❑ stora biflödessystem
- ❑ artberoende

Flodpärlmussla

- näringsfattigt
- skuggigt
- grovkornigt
- hög konnektivitet

Spetsig målarmussla

- måttligt näringsrikt
- bred spannvid
- god konnektivitet

Allmän dammussla

- måttligt-näringsrikt
- bred spannvidd

Flat dammussla

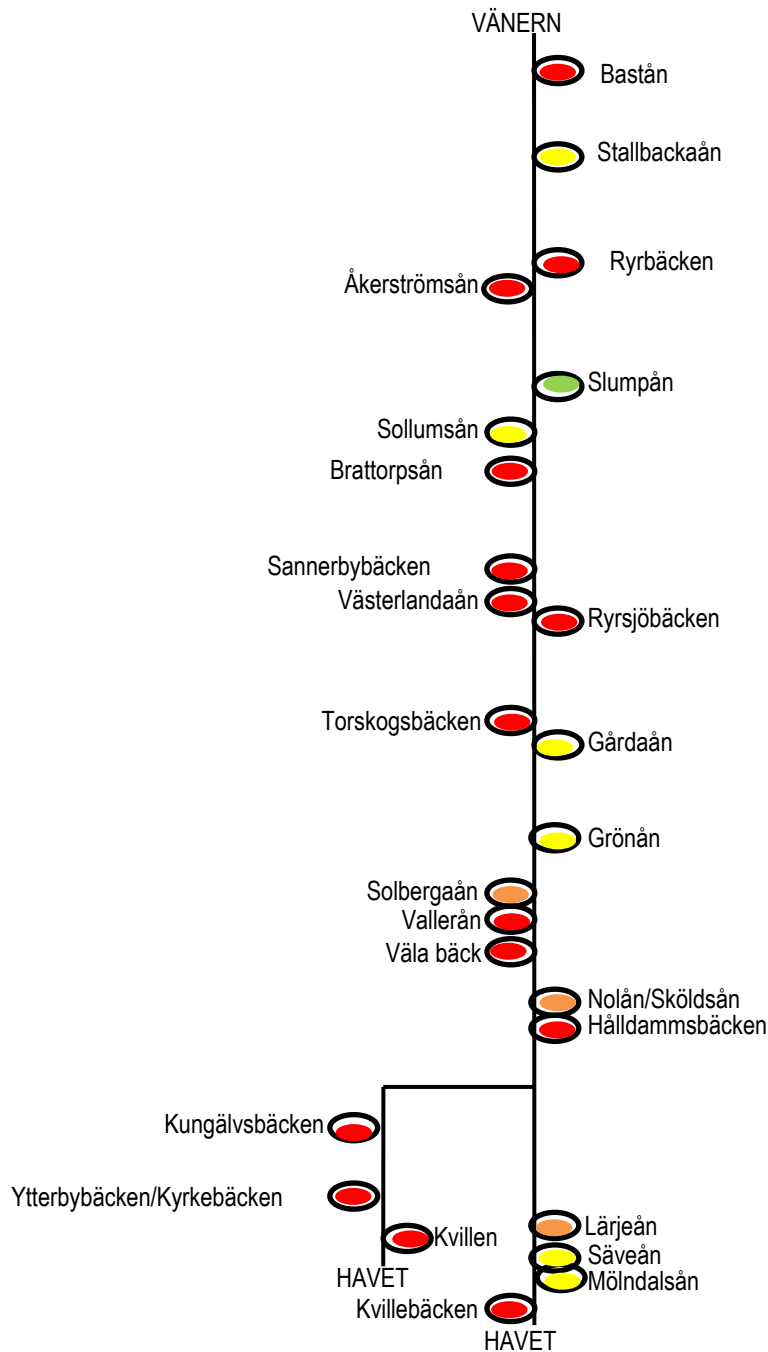
- näringsrikt
- finkornigt

Större dammussla

- näringsrikt
- mjuk botten
- sjöar

Nr	Biflöden system (avrinningsområde km²)	Antal lokaler	Musselarter (exklusive larver)	Mussellarver (9 undersökta biflöden)
1	Bastån (49)	3	-	
2	Stallbackaån (80)	8	Allmän	
3	Ryrbäcken (10)	3	-	
4	Åkerströmsån (18)	7	-	
5	Slumpån (395)	22	Allmän, Flat, Spetsig	
6	Sollumsån (36)	11	Flod	Spetsig, Flod
7	Brattorpsån0 (28)	4	-	
8	Sannersbybäcken (14)	6	-	
9	Västerlandaån (25)	4	-	-
10	Rysjöbäcken/Käråå (15)	4	-	
11	Torskogsbäcken (18)	2	-	
12	Gårdaån (61)	7	Allmän	Allmän, Flat, Spetsig
13	Grönån (197)	30	Allmän, Flod	Allmän, Flat, Spetsig
14	Solbergaån (22)	9	Allmän, Flod	Spetsig, Flod
15	Vallerån (17)	3	-	-
16	Väla bäck (15)	7	-	
17	Nolån/Sköldsån (53)	5	Allmän	Allmän, Spetsig
18	Hålldammsbäcken (17)	5	-	Allmän, Flat, Spetsig
19	Kvillen (30)	3	-	
20	Lärjeån (119)	15	Flod	Allmän
21	Kvillebäcken (16)	1	-	
22	Säveån (1475)	20	Allmän, Flat, Spetsig	
23	Mölnålsån (268)	16	Allmän, Spetsig, Flod	
24	Kungsälvsbäcken (12)	3	-	
25	Ytterbybäcken/Kyrkebäcken (12)	3	-	

Hur ser musselpopulationernas status ut?

Vilka miljöproblem ser vi påverkar musslornas förekomster?

Miljöpåverkan

Hög näringsrikedom

Misstanke: avrinning med miljöstörande ämnen

Låg konnektivitet

Morfologisk påverkan

Uttorkning

Erosion

Lågt pH

Höga vattenflöden

Antal biflöden

9

8

6

5

2

2

2

1

Vad bör vi göra för att främja stormusslornas förekomster?

Hög näringsrikedom

- avloppsrening
- kantzoner
- våtmarker
- anpassad odling

Miljöstörande ämnen

- mer kunskap behövs
- screening
- åtgärda avrinning
- avloppsrening

Låg konnektivitet

- vandringshinder
- faunapassage
- svämplan

Morfologisk påverkan

- återställa

Vattenflöden

- reglering

Erosion

- stängsla
- sedimentfällor
- erosions säkra kanter

Lågt pH

- askåterföring
- kalkfilterdiken
- kalkning

Historisk påverkan

- återintroducera
- konnektivitetshöjning

Slutsatser

- Det finns mycket vi kan göra för att återfå friska musselsamhällen i Göta älvdalens vattensystem.
- Satsa på de stora biflödessystemen med högre musselstatus först. Där är den långsiktiga överlevnadschansen störst och dessa kan fungera som viktiga spridningsnoder.
- Satsa på de musselarter som är bäst anpassade för de utvalda lokalernas långsiktiga förutsättningar.

Tack!

GÖTA ÄLVS
VATTENVÅRDSFÖRBUND

Vill du veta mer?
Kontakta annie.jonsson@his.se